

Udskrift af Arbejdsrettens dom af 10. november 2023

Sag nr. 2022-1033:

Fagbevægelsens Hovedorganisation
for
Fagligt Fælles Forbund
(advokat Lene Casadepax)
mod
Dansk Arbejdsgiverforening
for
DIO III v/ DI
for
NCC Danmark A/S
(advokat Lena Søby)

Dommere: Peter Breum, Henrik Dahl, Ulla Jacobsen, Christian Jensen, Poul Dahl Jensen (retsformand), Henrik W. Petersen og Thomas Rønnow.

Indledning

Den 17. november 2021 blev A udsat for en arbejdsulykke ... i X-by. Sagen angår, om NCC Danmark A/S som arbejdsgiver har misbrugt sin ledelsesret i strid med Hovedaftalens § 4, stk. 1, ved at have bedt A om at møde ind til en rekonstruktion dagen efter ulykken og ved kort tid efter ulykken flere gange at have spurgt ham om, hvornår han kunne komme tilbage på arbejde. Hovedspørgsmålet er, om NCC har lagt et utilbørligt pres på ham for at få ham til at komme på arbejde, selv om han ikke var i stand til det.

Parternes påstande

Klager, Fagbevægelsens Hovedorganisation for Fagligt Fælles Forbund, har nedlagt påstand om, at indklagede, NCC Danmark A/S, tilpligtes at betale en efter Arbejdsrettens skøn fastsat bod til Fagligt Fælles Forbund.

Indklagede, Dansk Arbejdsgiverforening for DIO III v/ DI for NCC Danmark A/S, har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

A, der kommer fra Kroatien, blev den 25. september 2017 ansat som specialarbejder ved NCC Danmark. Det fremgår af hans ansættelsesbevis af 25. september 2017, at 3F/BJMF Bygge- og Anlægsoverenskomsten var gældende for ansættelsesforholdet. A arbejdede som sjakbajs for et sjak af kroatisk medarbejdere. Han modtog opgaverne fra arbejdsleder B og fordelte herefter opgaverne mellem medarbejderne i sjakket.

Onsdag den 17. november 2021 om formiddagen blev A udsat for en arbejdsulykke.

Ambulance og politi blev tilkaldt, og ambulancen transporterede A til Akutmodtagelsen på Hillerød Sygehus.

Af politiets anmeldelsesrapport fremgår bl.a., at ulykken blev anmeldt den 17. november 2021 kl. 10.44. Sagens genstand var angivet som følger:

”Arbejdsulykke. Højre pegefingertip klemte mellem tung plade og beton.”

Af rapporten fremgår endvidere bl.a.:

”Vi kørte til stedet og ankom kl. 11:20, hvor vi fik forevist uheldsstedet. Tilstede ved uheldsstedet var vidnet [F] og [E].

...

Vidnet [E] fortalte, at han havde talt med arbejdslederen [B] fra NCC umiddelbart efter uheldet. Han var blevet oplyst, at NCC ville sende deres eget sikkerhedshold ud for at lave deres egen undersøgelse, samt at NCC havde kontaktet Arbejdstilsynet som ikke ville komme til stedet. Vidnet [E] havde fået besked på at fortsætte arbejdet, hvilket han havde gjort. Da vi ankom, var de netop i gang med at fjerne endnu en plade, ligesom da uheldet skete.

...

Vi kørte til akutmodtagelsen i Hillerød, hvor de var i gang med at behandle den tilskadedkomne [A]. Han havde et åbent sår ned i det øverste led i højre pegefingertip, hvori jeg kunne se knogler og sener. Adspurgt om personalet troede de kunne redde fingertippen, svarede personalet bekræftende, at det troede de.

Jeg afhørte [A] på engelsk og tysk. Han oplyste, at han havde arbejdet for NCC siden 2016. Han kunne ikke forklare præcist hvorfor uheldet var sket. Han formodede at

pladen havde siddet i spænd på en af stålstængerne, hvorefter den havde givet sig og havde klemt hans finger. Han kunne ikke forklare det nærmere hvorfor det var sket. ...”

Af NCC Danmarks procedure ved ulykker, havarikommission og rekonstruktion i Byggeri Øst fremgår bl.a.:

”REKONSTRUKTION:

2. Ved alle hændelser afholdes der den førstkommende hverdag efter ulykken en rekonstruktion af ulykken. Skadelidte skal deltage (dog afhængigt af alvorlighedsgraden).
...
3. Ved rekonstruktion vurderes det samtidigt, om skadelidte kan fortsætte med ’alternative arbejder’ (skånejobs).”

Om arbejdsulykken fremgår af mail af 17. november 2021 kl. 17.27 fra produktionsdirektør i NCC Danmark, C til ledende medarbejdere i NCC bl.a.:

”Hej [I] og [J]

Lige en foreløbig info herfra angående denne som jeg også gav jer besked om tidligere i dag.

[A] har fået klemt et stykke af en finger af under arbejdet. [A] og [B] har talt sammen her i eftermiddag, han skulle opereres og have lappet enden af fingeren sammen men ville blive udskrevet umiddelbart bagefter.

AM-vagten er orienteret, [K] er sat på opgaven og vi forventer en rekonstruktion afholdes i morgen.

[A] har oplyst [B] at han agtede at møde ind i morgen tidlig og var klar på skånejob. Vi håber det holder!”

Af en opkaldsliste vedrørende arbejdsleder B’s telefon for dagene fra den 17. november 2021 til den 19. november 2021 fremgår bl.a., at B havde to telefonopkald til A. Den 17. november 2021 kl. 14.13 ringede han til A, og samtalen varede i 132 sekunder (dvs. 2 minutter og 12 sekunder), og den 18. november 2021 kl. 07.27 ringede han til A, og samtalen varede i 350 sekunder (dvs. 5 minutter og 50 sekunder).

Af en opkaldsliste vedrørende produktionsdirektør C’s telefon for de samme dage fremgår bl.a., at C den 18. november 2021 kl. 07.40 ringede til A’s søn, D, og at samtalen varede i 183 sekunder (dvs. 3 minutter og 3 sekunder).

Den 18. november 2021 kl. 10.30 blev der gennemført en rekonstruktion af den ulykke, som A havde været udsat for dagen forinden. I rekonstruktionen deltog bl.a. A og hans søn D. Rekonstruktionen blev optaget på video, og under hovedforhandlingen af sagen er et videoklip fra rekonstruktionen blevet afspillet.

Af politiets anmeldelsesrapport af 17. november 2021 (som rettet den 17. december 2021) fremgår bl.a.:

”Fortsat d. 18. november 2021

Undertegnede talte d.d. med [B] fra NCC, som oplyste, at han er arbejdsleder hos NCC. Han oplyste at NCCs sikkerhedsafdeling v/ [K] d.d. havde lavet en rekonstruktion af ulykken. Rekonstruktionen kunne rekvireres hos [K].

[B] oplyste samtidigt at forurettede havde fået amputeret sin højre pegefingre grundet skadens omfang.

...”

A mødte ikke på arbejde fredag den 19. november 2021, og mandag den 22. november 2021 sygemeldte han sig.

Af NCC Danmarks anmeldelsesrapport af 26. november 2021 vedrørende arbejdsulykken fremgår bl.a.:

”Forventet antal fraværsdage: Uarbejdsdygtighed 7-13 dage

...

Dato og tid for hændelsen: 17-11-2021 kl. 10:20

...

Skadens art: Amputation, afrivning eller knusning af legemsdel
Skadet legemsdel: Fingre”

Den 10. december 2021 indkaldte 3F NCC Danmark til lokalforhandling vedrørende A's sygdomsforløb efter arbejdsulykken.

Den 21. december 2021 blev der afholdt lokalforhandling mellem parterne. Af referatet af lokalforhandlingen fremgår bl.a., at B, H og C deltog fra arbejdsgivers side, og at G deltog fra arbejdstagers side. Af referatet fremgår endvidere:

”På et møde med 3F torsdag 9/12-2021 forklarer [A], at han kom til skade med sin finger 17/11-2021, det ender med at fingeren bliver amputeret.

[A] bliver sendt hjem fra hospitalet torsdag 18/11-2021 klokken 01.00.

Klokken ca. 07.00 torsdag 18/11-2021 bliver [A] ringet op af [B], der er [A's] formand, han vil høre hvornår [A] kan komme på arbejde igen, [A] fortæller at han ikke kan arbejde, [B] ringer til ham igen og opfordrer [A] til at komme til et møde på byggepladsen, samme dag.

[A] møder op til et møde på byggepladsen sammen med sin søn i det [A] stadig er påvirket af ulykken samt påvirket af det morfin han har fået af hospitalet, på mødet er [B] [C] og [K] alle fra NCC, de spørger om [A] ikke kan komme på arbejde igen, [C] spørger om han eventuelt ikke kan komme på arbejde igen fredag 19/11 og eventuelt få en plastik pose på hånden og sidde i containeren og lave noget forefalden arbejde. [A] siger gentagne gange at han ikke kan arbejde.

Lørdag 20/11 kommer [B] forbi [A] på hans private adresse for at høre hvornår at [A] kan komme på arbejde og om han er klar mandag morgen, dette afviser [A].

NCC forklarer tirsdag 21/12 at indkaldelsen torsdag var med henblik på at få en rekonstruktion af ulykken samt beskrivelse af hele ulykken med NCCs senior arbejdsmiljøchef [K].

NCC er enige i at de spørger ind til om [A] kan komme på arbejde fredag efter ulykken i ca. tre timer, og fremover i skåne job til ledelse og fordeling af arbejdet i det at [A] er sjakbajs for fem betonfolk med kroatisk baggrund og [A] kan derfor kommunikere med beton folkene.

NCC pointerer at indkaldelsen på arbejde kun havde kommunikationsmæssige årsager og ikke skulle deltage i noget fysisk arbejde.

Manglende fremmøde fredag og mandag konstaterer NCC at [A] er sygemeldt.

3F forbeholder sig retten til at videreføre sagen fagretsligt.”

Den 10. januar 2022 begærede 3F mæglingmøde i sagen. Mødet blev afholdt den 2. februar 2022, hvor enighed ikke kunne opnås.

Den 3. februar 2022 blev A indkaldt til møde (sygefraværssamtale) med NCC Danmark den 8. februar 2022 med overskriften ”Notice to attend fitness-for-work interview”. I indkaldelsen var anført bl.a.:

”Because you have been absent due to sickness since Friday, November 19th, 2021, you are hereby summoned to attend an interview with a view to preparing a fitness-for-work certificate.”

A deltog i sygefraværssamtalen og havde efterfølgende korrespondance med NCC Danmark om hans muligheder for at komme tilbage på arbejde og om fremsendelse af en

mulighedserklæring. Han vendte imidlertid ikke tilbage på arbejde, og den 11. marts 2022 blev A opsagt til fratræden den 15. april 2022.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af A, F, D, G, C, E og B.

A har forklaret bl.a., at han er knap 60 år og er fra Kroatien. Han er uddannet tømrer og havde sit eget firma i Kroatien. Han kom til Danmark i 2016, hvor han først arbejdede for et mandskabsudlejningsfirma, som lejede ham ud til bl.a. NCC. Efter ca. 1½ år blev han den 25. september 2017 ansat ved NCC.

Hans arbejdsopgaver for NCC vedrørte alt inden for bl.a. beton, jern, planlægning, gravning og montering af rør. Han arbejdede som sjakbajs for et sjak af 7-8 andre kroater. B var hans chef og fortalte ham, hvad der skulle gøres, og så var det hans opgave at fordele arbejdet blandt sjakkets medarbejdere, og ellers gøre det, de andre i sjakket ikke kunne. B var tilfreds med hans arbejde. Hvis han ikke selv var på byggepladsen, så ville arbejdet blive fordelt til de øvrige personer i sjakket, men det ville være svært uden ham.

Han havde en arbejdsrelation til B, men der var ikke tale om et privat venskab. Det er rigtigt, at han har mødt B's kone, men det var kun fordi han var hos B for at hjælpe med noget hø, der skulle samles.

Da ulykken skete den 17. november 2021, var F og han ved at fjerne en forskalling. Der var en rende-graver ved udgravningen, som E styrede. Han havde udført en sådan opgave før, men der plejede at være 3-4 personer til opgaven. Da ulykken skete, var de på grund af mandskabsmangel kun to om opgaven. Ulykken skete ved, at han fik sin hånd i klemme. F råbte "stop" til E, og så kunne han stille og roligt trække hånden ud. Han havde handsker på. Det blødte ud af handsken. Fingeren var smadret. E ringede efter en ambulance. Han kørte alene af sted i ambulancen til hospitalet.

Han havde sin telefon med i lommen, da han var på hospitalet. Han husker ikke at have talt med nogen, og der var ikke lagt beskeder på hans telefonsvarer. Han husker ikke, at han skulle have modtaget et opkald fra B, da han var på hospitalet. Han talte ikke med nogen ud over,

at politiet kom ind på hospitalet. Politiet afhørte ham på hospitalet ved hjælp af en læge, der kunne tale tysk. Efter ulykken talte han første gang med B den følgende morgen ca. kl. 7.

På hospitalet blev han lagt i narkose og fik amputeret sin højre pegefinger. Operationen fandt sted kl. 17, og omkring kl. 20 eller 21 var han i sin hospitalsseng. Derfra ringede han til sin søn, D, og fortalte, hvad der var sket. Lægen sagde, at han burde blive og overnatte på hospitalet, men han bad om at komme hjem, fordi han hellere ville være hos sine sønner. Omkring kl. 23 om aftenen hentede sønnerne ham. Han var hjemme sidst på aftenen. Han fik noget smertestillende medicin med hjem fra hospitalet. Han skulle tage pillerne tre gange om dagen. Han tager stadig de smertestillende piller, når han får fantomsmerter.

Han talte i telefon med B den følgende morgen. Han var påvirket af medicin på det tidspunkt, men han mener ikke, at han havde sagt til B, at han var klar til at komme på arbejde. B bad ham komme på arbejde. Han skulle ikke lave noget fysisk, men bare kommunikere til sjakket. Han følte, at B pressede ham til at komme på arbejde. Han husker ikke, om B sagde, at han skulle være med til en rekonstruktion. B havde også ringet til D og sagt, at han [A] skulle komme på arbejde. D havde sagt til B, at han [A] var påvirket af ulykken og ikke kunne komme på arbejde. Det endte dog med, at D hentede ham og tog ham med på arbejde. De havde jo ringet flere gange, og han vidste ikke, hvad han skulle sige. Han er ikke en person, der siger nej.

Under rekonstruktionen blev han spurgt ind til hændelsen, og D oversatte. Rekonstruktionsvideoen blev optaget et helt andet sted, end hvor ulykken var sket. Han havde ikke arbejdstøj på under rekonstruktionen. Da han var på byggepladsen til rekonstruktionen, bad B ham om at komme tilbage på arbejde. Han sagde, at han kunne få en plasticpose over hånden, når han arbejdede. Han sagde til B, at han ikke engang kunne binde sine sko.

B kontaktede ham igen senere for at spørge, om han kunne komme tilbage på arbejdet. Han svarede, at han ikke havde det godt, og at han tog medicin og ikke kunne sove om natten. B kontaktede ham yderligere 2-4 gange i de følgende dage. B kom også hjem til ham med et julekort fra NCC og spurgte, hvornår han kom tilbage på arbejde.

F har forklaret bl.a., at han kommer fra Kroatien og er universitetsuddannet kemiker og biolog. Han har været i Danmark i lidt over 2 år og var lige kommet til landet, da ulykken skete. A var hans sjakbajs, B var formand, og E, som arbejdede med gravemaskinen, er B's bror. B pressede på for at få arbejdet udført. Den 17. november 2021 var han i udgravningen sammen med A. Det arbejde, de udførte, blev normalt udført med 3-4 medarbejdere. Da ulykken var sket, gav han tegn til E om at standse og sagde, at han skulle ringe efter en ambulance, og så gik han ned til A. A var chokeret og havde lige mistet sin finger. A spillede stærk, holdt sig på benene og var modig. Så kom ambulancen, og A kørte alene af sted med ambulancen. Derefter fortsatte de andre med arbejdet i udgravningen, selv om de var chokeret efter det, der var sket med A. Han talte ikke med B, E eller andre lige efter ulykken. E så hele hændelsen, så det var hans indtryk, at B – igennem E – vidste, at A havde mistet en finger. Han blev ikke bedt om at deltage i rekonstruktionen.

I tiden efter ulykken spurgte B ham om, hvordan A havde det, og hvornår A ville kunne komme på arbejde igen. Det var umenneskeligt af B at forsøge at presse A til at komme tilbage på arbejde efter, at han lige havde mistet en finger. Han følte sig presset af B til at lægge pres på A for at få ham tilbage på arbejde.

D har forklaret bl.a., at han er A's søn, er fra Kroatien og har været i Danmark i 5 år. I 3 år arbejdede han sammen med sin far i NCC, og så skiftede han job. Han er i dag lagerarbejder. Han arbejdede i samme sjak som sin far. Han var ikke længere ansat hos NCC, da ulykken skete. Han fandt først ud af, at hans far havde været udsat for en arbejdsulykke, da faderen ringede til ham, efter han var kommet ud fra operationsstuen. Så tog han ind på hospitalet og kørte faderen hjem. Han hentede ham ved 23-tiden, og de var hjemme ved midnatstid. Hans far var påvirket af narkosen og chok, da han hentede ham, men han kæmpede og forsøgte at holde sig oprejst. Faderen havde det ikke godt.

Han talte ikke med B eller andre på dagen for ulykken, men morgenen efter ringede B til ham. De kunne dog ikke forstå hinanden, så C ringede ham op efterfølgende. C krævede, at hans far skulle komme på arbejde den dag. Han sagde, at faderen ikke var i stand til det. På det tidspunkt var han på vej til sit eget arbejde. C prøvede at overbevise ham om, at det var vigtigt at få lavet rekonstruktionen, mens det hele var i frisk erindring. C sagde, at de ville betale for en taxa, så hans far kunne komme. Han svarede, at han ikke ville sende sin far med en taxa,

men at han ville tage fri og køre ham derhen. Han fortalte i telefonen, at hans far havde fået amputeret sin finger. Han spurgte også, om faderen ikke kunne komme ind en anden dag, men de ville have, at han skulle komme den dag. Han forsøgte at få det udsat til fredag den 19. november, men det endte med, at rekonstruktionen skulle finde sted torsdag den 18. november, kl. 10.30. C nævnte ikke andet arbejde end rekonstruktionen. Han lagde pres på for, at de skulle komme. Han hentede derefter sin far og tog ud på byggepladsen.

På byggepladsen gik de først ind i den skurvogn, hvor man spiser og skifter tøj. De fik hjelme og jakker på og holdt et lille møde med B, C og én mere, som han ikke kendte navnet på. De talte om, at hans far skulle komme tilbage på arbejde. Han sagde, at hans far ikke kunne være på en byggeplads med et åbent sår. Der var meget snavs og mange små partikler på byggepladsen, som ville kunne inficere såret. C sagde, at så ville de sætte en pose over hånden. Det ville bare ikke være en mulighed, for hånden ville svede, og så ville der komme infektion alligevel. Efter det lille møde gik de ud og lavede rekonstruktionsvideoen. Han oversatte for sin far under rekonstruktionen. Faderen var påvirket af medicin, men han forsøgte at forklare, hvad der var sket. Efter rekonstruktionen kørte han sin far hjem.

G har forklaret bl.a., at han er formand for 3F Frederiksborg. På tidspunktet for ulykken var han faglig sekretær for Bygge- og Anlægsgruppen, 3F Frederiksborg. Den 9. december 2021 holdt han et møde med en socialrådgiver, A og A's søn, D, hvor han fik beskrevet hændelsesforløbet efter arbejdsulykken. Han var lidt chokeret over hændelsesforløbet og ville gerne høre arbejdsgiverens side af historien. Derfor indkaldte han arbejdsgiveren til lokalforhandling.

Der blev afholdt lokalforhandling den 21. december 2021. Det var et uformelt møde i mand-skabsvognen på byggepladsen. NCC ville gerne have noteret, at indkaldelsen af A til byggepladsen om torsdagen den 18. november alene var med henblik på at lave en rekonstruktion af ulykken. NCC lagde også vægt på at få noteret, at ønsket om at få A tilbage på arbejde var i en skånefunktion, hvor han ikke skulle deltage i noget fysisk arbejde. Det var hans indtryk, at NCC godt vidste, at A havde mistet sin finger, da de indkaldte ham til rekonstruktion dagen efter ulykken. Han har selv kun været med til rekonstruktion to gange, og det var i stilladsbranchen, men i de situationer var Arbejdstilsynet med og alle de folk, der havde været vidne til ulykken, da det giver det mest korrekte indtryk af, hvad der er sket. Den

foreviste video lignede ikke sådan en rekonstruktion. Ham bekendt er det heller ikke normalt at lave rekonstruktion et andet sted end der, hvor arbejdsulykken er sket. Der var ikke valgt en tillidsrepræsentant i A's sjak.

C har forklaret bl.a., at han har været produktionsdirektør hos NCC i 2 år. Samlet set har han været i NCC i 5½ år. NCC er arbejdsmiljøcertificeret, så de har rimelig skrappe retningslinjer for håndtering af arbejdsulykker. Der er faste procedurer for, hvad der skal ske hvornår.

Omkring middagstid onsdag den 17. november 2021 ringede B til ham og orienterede ham om, at der var sket en ulykke. A var kommet galt af sted og havde klemt sin finger og var blevet kørt på sygehuset i Hillerød. B var på det tidspunkt på vej til byggepladsen for at se, hvad der var sket. Omkring kl. 14 ringede B til ham igen og sagde, at han havde talt med A, der sad på hospitalet og ventede på at tale med lægen, men at han forventede at komme på arbejde dagen efter.

Torsdag morgen omkring kl. 7.30 ringede B til ham og sagde, at A ikke var mødt ind. B havde talt med A, som gerne ville deltage i rekonstruktionen, men sagde til B, at han havde sovet over sig og derfor ikke nåede at køre med sjakket. A var ikke i stand til selv at komme til arbejdspladsen. B og A taler ikke særlig godt engelsk, så han aftalte med B, at han skulle ringe til A's søn D for at høre, om A kunne deltage i en rekonstruktion. De var fuldt fleksible med hensyn til, hvornår på dagen rekonstruktionen kunne gennemføres. Ulykken skete på det femte fundament ud af ti, og de havde naturligvis behov for at finde ud af, hvad der var sket og sikre, at det ikke skete igen. Han var ikke bekendt med, at arbejdet fortsatte efter ulykken.

Baggrunden for, at man laver rekonstruktion dagen efter en ulykke er, at NCC har en forpligtelse til at sikre, at arbejdet foregår sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Hvis der sker fejl – menneskeligt eller maskinelt – så har de behov for at få det afklaret, så det ikke sker igen. De gør en stor indsats for at opnå ambitionen om 0 ulykker. Det er meget svært i branchen, men de gør meget for det. Det er vigtigt at have tæt kontakt med sygemeldte og medarbejdere, der kommer til skade, og de har stort fokus på, hvad der skal til for at komme tilbage – f.eks. om man kan varetage en skånefunktion. Når man er sjakbajs, burde der ikke være problemer med at udføre de ledelsesmæssige dele af rollen.

Samtalen med D angik kun logistikken omkring rekonstruktionen. Han huskede ikke, om han spurgte ind til, hvad der var sket med A. Samtalen drejede sig alene om rekonstruktionen og ikke om, hvorvidt A ville kunne arbejde. Der var ingen sproglige udfordringer med D herom. De havde en fin dialog. De tilbød også, at A kunne komme med en taxa. D sagde, at han skulle på arbejde, men at han ville tale med sin arbejdsgiver for at finde ud af, om han kunne møde senere og så køre sin far. 20 minutter senere ringede D og fortalte, hvornår de kunne være fremme. Han kan ikke forestille sig, at A har følt sig presset af samtalen med B. Der var tværtimod tale om en meget venskabelig tone og relation. Hvis A havde sagt nej til ham eller til B, så havde de accepteret svaret. I så fald havde det været op til arbejdsmiljøafdelingen i NCC at tage stilling til, om rekonstruktionen kunne laves uden A eller på et andet tidspunkt. Da han talte med D om morgenen den 18. november 2021, vidste han ikke, at A havde fået amputeret hele sin pegefinger. Det fik han først at vide, da de stod i skuret inden rekonstruktionen. Om morgenen vidste han kun, at det var spidsen af fingeren, der var klemt af.

A var ikke påvirket af situationen under rekonstruktionen. Han virkede meget overskudsagtig. Armen var i slynge, men han var meget positiv i sin attitude og dialog. Der var en god stemning på trods af den alvorlige ulykke. Rekonstruktionen skete ved 6. eller 7. fundament – og ikke ved 5. fundament, hvor ulykken var sket. Rekonstruktionen gav ikke anledning til ændringer. Normalt vil man have både en tillidsrepræsentant og sikkerhedsrepræsentant med til en rekonstruktion, men der var ikke valgt nogen af delene på pladsen.

Efter rekonstruktionen gik de ind i en skurvogn for at tale med A. De spurgte A til mulighederne for, at han kunne vende tilbage i skånejob, hvor han skulle være kommunikationsled mellem B og resten af sjakket. A var en nøglemedarbejder for B i det daglige arbejde, så de havde selvfølgelig et ønske om at få ham tilbage, men i skånefunktion, så han ikke skulle udføre manuelt arbejde, men drive resten af sjakket og sørge for, at de gjorde det, de skulle – altså den ledelsesmæssige del af hans sjakbajs-rolle.

Mandag den 22. november 2021 fik de en lægeerklæring, hvorefter A var sygemeldt i 14 dage. Sygemeldingen blev efterfølgende forlænget. Han var meget overrasket over, at A aldrig vendte tilbage på arbejde efter ulykken. A var en skattet medarbejder.

A og B havde ikke kun en arbejdsmæssig relation, men også en privat relation. Det har han hørt fra B. Det er ikke hans indtryk, at der havde været sproglige udfordringer forud for ulykken. B og A talte dårligt engelsk, men A talte glimrende tysk, og en kombination af tysk, engelsk, tillært dansk og fagter fungerede fint.

Han var indkaldt til lokalforhandlingen med G, men han var forsinket og ankom først, da G og H gennemgik, hvad de havde talt om.

E har forklaret bl.a., at han er selvstændig entreprenør. Han har arbejdet for NCC i ca. 20 år. Han kører rendegraver, graver kloakker, flytter forme og hvad der ellers skal gøres på en byggeplads. Han var til stede, da ulykken skete den 17. november 2021. Han sad i rendegraveren, løftede formen og holdt den. A og F arbejdede ved fundamentet. Det er ikke unormalt, at der kun er to mand fra sjakket på sådan en opgave. Det bestemmer sjakbajsen. Pludselig råbte de, at A var kommet galt af sted, og så ringede han efter ambulancen. Han så kun, at det blødte temmelig meget ud fra handsken. A var rolig. Vidnet kunne ikke se, hvor alvorligt det var, men han ringede efter en ambulance. Han ringede også til B, som var på en anden byggeplads. B sagde, at han ville komme så hurtigt, som han kunne. De arbejdede videre med opgaven, efter at A var blevet hentet af ambulancen. De gjorde arbejdet færdigt. Han var med til rekonstruktionen, og han kunne ikke mærke noget på A under rekonstruktionen.

B har forklaret bl.a., at han er ansat i NCC, hvor han har været arbejdsleder de sidste 17 år. Han har arbejdet sammen med A i ca. 6 år. De havde også en privat relation. De havde ingen problemer med at kommunikere. De kommunikerede på dansk, engelsk og gebrokkent tysk. De var ikke i tvivl om, hvad hinanden sagde. Hvis der var tvivl, så tegnede han de ting, der skulle udføres. De havde aldrig haft brug for tolk.

Da ulykken skete den 17. november 2021 om formiddagen, ringede E til ham og fortalte, hvad der var sket. Han var på det tidspunkt i Y-by og kørte straks til arbejdspladsen i X-by. Ved 14-tiden ringede han til A, der befandt sig på hospitalet. På det tidspunkt vidste han ikke, hvad der var sket med fingeren. A sagde, at han ventede på lægen og ikke vidste hvordan og hvorledes. Han ringede igen til A den 18. november om morgenen, fordi A i telefonsamtalen dagen forinden havde givet udtryk for, at han ville komme på arbejde dagen efter, men så

mødte han ikke op. A sagde, at han havde smerter. Han fik ikke at vide, hvor meget der var sket. Den viden fik han først ved begyndelsen af rekonstruktionen.

Rekonstruktionen foregik i en positiv stemning. Alle virkede glade og smilede. A virkede ikke påvirket af ulykken eller medicinen. Efter hans opfattelse kunne A ikke have følt sig tvunget eller presset til at komme til rekonstruktionen.

Efter rekonstruktionen gik de ind i et skur, hvor de talte om, hvordan ulykken var sket, og hvad der nu skulle ske. De spurgte, om han kunne komme på arbejde og stå for kommunikationen til sjakket, men uden at deltage i det fysiske arbejde. Han husker ikke, hvad A svarede. Han spurgte, om det kunne lade sig gøre, men pressede ikke på. Han foreslog heller ikke, at A bare kunne få en pose på hånden. A lovede at komme tilbage om fredagen i nogle få timer og til et julearrangement bagefter, men han mødte ikke op.

Han tog hjem til A lørdag den 20. november 2021 for at høre, hvordan han havde det, og i den forbindelse også om han kunne komme tilbage og hjælpe med arbejdet. A var positiv og ikke påvirket af medicin. Den dag var han ikke inde hos ham, men ved en senere lejlighed kom han med et julekort og en flaske vin. Hans kone var også med, og de blev budt indenfor til kaffe.

Parternes argumentation

Klager har anført, at det følger af Hovedaftalens § 4, stk. 1, at arbejdsgivere skal udøve ledelsesretten i overensstemmelse med de i de kollektive overenskomster indeholdte bestemmelser og i samarbejde med arbejdstagerne og deres tillidsrepræsentanter i henhold til de mellem LO (nu FH) og DA til enhver tid gældende aftaler.

Ledelsesretten skal efter arbejdsretlig praksis udøves på en måde, der er saglig, driftsmæssigt velbegrunder og proportional.

Ved sine bestræbelser på at få A tilbage på arbejde mindre end et døgn efter amputationen af hans højre pegefinger som følge af en arbejdsulykke har NCC udøvet sin ledelsesret groft usagligt, uansvarligt, ubegrundet og uproportionalt. NCC har ved sin adfærd med gentagne henvendelser handlet utilbørligt og lagt et uforholdsmæssigt stort pres på en ansat, der ikke taler dansk og kun sparsomt forstår og taler engelsk, og som kort forinden havde været udsat

for en alvorlig arbejdsulykke. Referatet fra lokalforhandlingen den 21. december 2021 dokumenterer det utilbørlige pres, som NCC lagde på A, selv om NCC var klar over, at han var kommet så alvorligt til skade, at han blev kørt på hospitalet i en ambulance.

NCC har derfor begået brud på Hovedaftalens § 4, stk. 1, og bod er forskyldt. Der er tale om et groft misbrug af ledelsesretten, og en bod bør udmåles til et beløb på mindst 100.000 kr.

Indklagede har anført, at NCC ikke har misbrugt ledelsesretten, og at der således ikke er handlet i strid med Hovedaftalens § 4, stk. 1.

Virksomheden har fulgt sin politik om, hvordan der skal handles ved arbejdsulykker. Politikken, herunder deltagelse af skadelidte ved rekonstruktionen, har et sagligt driftsmæssigt formål og går ikke længere end det, der er nødvendigt og proportionalt. Politikken tager hensyn til skadelidtes tilstand. Hverken politikken eller ledelsens konkrete ageren i forbindelse med arbejdsulykken den 17. november 2021 var i strid med ledelsesretten.

Ledelsen var ikke vidende om, at A havde fået amputeret hele fingeren, da han blev indkaldt til rekonstruktionen. Selv hvis ledelsen havde haft denne viden, var ledelsens ageren stadig ikke i strid med ledelsesretten, idet A accepterede deltagelsen, og der var et driftsmæssigt velbegrundet hensyn for at gennemføre rekonstruktionen i tidsmæssig sammenhæng med ulykken. Der blev taget behørigt hensyn til A's interesser, herunder hans fysiske tilstand efter ulykken. Videoklippen fra rekonstruktionen viser, at det var forsvarligt, at A deltog.

Det er endvidere ikke i strid med sygedagpengeloven, anden lovgivning eller ledelsesretten at have en dialog med eller tage kontakt til sygemeldte medarbejdere i tidsmæssig sammenhæng med en arbejdsulykke for at afklare mulighederne for at komme tilbage i arbejde eller skånejob. A havde været ansat i virksomheden i fire år, og kommunikationen havde trods sprogbarrierer været fornuftig uden noget behov for at anvende tolk.

Klager har ikke løftet bevisbyrden for, at NCC har misbrugt ledelsesretten, hverken i forbindelse med rekonstruktionen eller i forbindelse med, at man tog kontakt til A for at afklare, hvornår han ville være i stand til at vende tilbage på arbejde i et skånejob, hvor han ikke skulle udføre fysisk arbejde.

Selv hvis Arbejdsretten måtte finde, at virksomheden har misbrugt ledelsesretten, bør boden bortfalde, da der i så fald har været tale om et tvivlsomt spørgsmål.

Arbejdsrettens begrundelse og resultat

Onsdag den 17. november 2021 om formiddagen blev A udsat for en arbejdsulykke på ... i X-by, hvor han pådrog sig en skade på pegefingern på højre hånd. Han blev kørt på hospitalet i en ambulance, og på hospitalet blev pegefingern amputeret. Han blev udskrevet igen senere samme dag og var hjemme igen natten mellem den 17. og 18. november 2021. Den 18. november 2021 om morgenen bad hans leder hos NCC Danmark A/S (NCC) ham om at møde ind samme formiddag til en rekonstruktion af forløbet omkring arbejdsulykken. Han mødte ind den 18. november 2021 kl. 10.30, og rekonstruktionen blev gennemført.

Sagen angår, om NCC som arbejdsgiver har misbrugt sin ledelsesret i strid med Hovedaftalens § 4, stk. 1, ved at have bedt A om at møde ind til rekonstruktionen dagen efter ulykken og ved kort tid efter ulykken flere gange at have spurgt ham om, hvornår han kunne komme tilbage på arbejde. Hovedspørgsmålet er, om NCC har lagt et utilbørligt pres på ham for at få ham til at møde ind, selv om han ikke var i stand til det som følge af ulykken og amputationen.

Efter NCC's generelle retningslinjer for "Procedure ved ulykker, havarikommission og rekonstruktion i Byggeri Øst" skal der ved alle arbejdsulykker afholdes en rekonstruktion af ulykken den førstkommande hverdag efter ulykken. Skadelidte skal deltage (dog afhængigt af alvorlighedsgraden). Det er endvidere anført, at ved rekonstruktionen vurderes det samtidigt, om skadelidte kan fortsætte med "alternative arbejder" (skånejobs).

Efter bevisførelsen, herunder opkaldslisten for arbejdsleder B's telefon, lægges det til grund, at B havde en telefonsamtale af ca. 2 minutters varighed den 17. november 2021 lidt efter kl. 14.00 med A, mens denne befandt sig på sygehuset. Efter produktionsdirektør C's mail af 17. november 2021 kl. 17.27 lægges det endvidere til grund, at B under telefonsamtalen med A havde fået den opfattelse, at A havde fået klemt et stykke af en finger af, og at han skulle opereres og have lappet enden af fingern sammen, og at han ville blive udskrevet umiddelbart efter. Det var endvidere forventningen, at A ville møde på arbejde næste morgen

og være klar til et skånejob. Det var på dette vidensgrundlag, at B den næste dag om morgenen kl. 07.27 ringede til A, da han ikke var mødt på arbejde, og at C kl. 07.40 ringede til A's søn D og indkaldte til en rekonstruktion, der skulle finde sted samme formiddag kl. 10.30.

A mødte frem til rekonstruktionen kl. 10.30 sammen med D. Først på dette tidspunkt blev NCC (C og B) klar over, at A havde fået amputeret hele pegefingern på højre hånd. Arbejdsretten må lægge til grund, at A var i stand til at deltage i rekonstruktionen, jf. herved også den foreviste videosekvens fra rekonstruktionen, og der er ikke fremkommet oplysninger om hans helbredstilstand, der giver grundlag for at fastslå, at NCC burde have sendt A hjem igen uden først at have deltaget i rekonstruktionen. Det bemærkes herved, at det efter bevisførelsen må lægges til grund, at hverken A eller D, der deltog i rekonstruktionen som tolk, gav udtryk for, at A var så påvirket af ulykken og amputationen, at han ikke kunne deltage i rekonstruktionen så kort tid efter.

På den baggrund finder Arbejdsretten, at det ikke kan kritiseres, at NCC indkaldte A til rekonstruktionen den 18. november 2021, og at det heller ikke kan kritiseres, at NCC gennemførte rekonstruktionen med deltagelse af A, efter at NCC var blevet klar over, at han havde fået amputeret hele pegefingern på højre hånd.

I forbindelse med rekonstruktionen den 18. november 2021 blev A's muligheder for at komme på arbejde fredag den 19. november 2021 drøftet. Efter referatet af lokalforhandlingen den 21. december 2021 lægges det til grund, at NCC var interesseret i, at A skulle fungere i et skånejob, hvor han skulle stå for kommunikationen til de kroatiske medarbejdere, som han var sjakbajs for, men at han ikke skulle deltage i noget fysisk arbejde.

A mødte ikke på arbejde fredag den 19. november 2021, og lørdag den 20. november 2021 besøgte arbejdsleder B ham på hans hjemmeadresse. Efter de afgivne forklaringer lægges det til grund, at besøget havde et dobbelt formål: dels at høre, hvordan A havde det, dels at høre, hvornår han kunne vende tilbage på arbejde i det skånejob, som de havde talt om i forbindelse med rekonstruktionen.

På dagen for ulykken og i dagene efter spurgte NCC således flere gange A om hans muligheder for at komme på arbejde i et skånejob, og NCC gav i den forbindelse klart udtryk for et ønske om, at A vendte tilbage på arbejde hurtigst muligt. Der er imidlertid ikke grundlag for at fastslå, at NCC forsøgte at presse ham til at komme på arbejde, hvis han var syg og dermed ude af stand til at møde på arbejde. Det bemærkes herved, at de anførte forespørgsler fandt sted på et tidspunkt, hvor A endnu ikke havde sygemeldt sig, hvilket efter det oplyste skete mandag den 22. november 2021, og hvor B og C efter forløbet af rekonstruktionen den 18. november 2021 kan have haft det indtryk, at A var mindre påvirket af ulykken, end han faktisk var.

Som følge af det anførte finder Arbejdsretten sammenfattende, at NCC ikke har udsat A for et pres, der lå ud over det tilbørlige, og at NCC således ikke har misbrugt sin ledelsesret.

Indklagedes påstand om frifindelse tages herefter til følge.

T h i k e n d e s f o r r e t :

NCC Danmark A/S frifindes.

I sagsomkostninger skal Fagbevægelsens Hovedorganisation for Fagligt Fælles Forbund inden 14 dage efter afsigelsen af denne dom betale 5.000 kr. til Arbejdsretten.

Poul Dahl Jensen